

РЕЦЕНЗИЯ

от професор Георги Стоянов Карастоянов, д.пс.н.,
за дисертационния труд на Сюзан Сейфетинова Мехмедова

на тема

„ СТРЕС И ТРУДОВО ИЗПЪЛНЕНИЕ ПРИ СЛУЖИТЕЛИ В СОЦИАЛНАТА СФЕРА “

представен за придобиване на образователната и научна степен
„доктор“, в област на висше образование 3. Социални, стопански и
правни науки, по професионално направление 3.2. „Психология“,
докторска програма “Трудова, организационна и икономическа
психология- Организационна психология”

Рецензията е възложена съгласно Протокол № 1 от заседанието на Научно жури, назначено със Заповед на ректора на СУ "Св. Кл. Охридски". За изготвяне на становището ми бяха предоставени дисертационния труд, автореферата на дисертационния труд, електронни копия на четирите публикации по темата на дисертационния труд, както и документи свързани с обучението на докторанта. Представените документи показват, че Сюзан Сейфетинова Мехмедова е изпълнила успешно предвидените дейности в индивидуалния учебен план за целия срок на докторантурата, положила е необходимите изпити и е преминала успешно през законовата процедура за допускане до защита за придобиване на образователната и научна степен „доктор“ съгласно Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за неговото приложение (ППЗРАСРБ) и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ „Св. Климент Охридски“.

Дисертационния труд се фокусира върху значим изследователски проблем - взаимовръзката между преживяването на стрес и трудовото изпълнение при служители в социалната сфера. Считаю, че темата съответства на основното съдържание на дисертационния труд. В структурно отношение текста следва класическия модел за психологическо изследване. В първа глава е представен теоретичен обзор на изследвания проблем. Във втора глава е представен дизайн на емпиричното изследване и методиката, която се използва за реализирането му, както и

интерпретацията на получените резултатите. Текста завършва с обобщение, изводи, и заключение. Дисертационния труд е представен на общо 160 страници текст и 36 страници приложения в които е представена методиката на изследване и стойностите на теста на КМО за обща извадкова адекватност на използваните инструменти.

Данните от емпиричното изследване са коректно представени и онагледени чрез 14 таблици, 10 графики и 3 фигури. Използваните литературните източници са 189, от които 83 литературни източника на кирилица, а останалите 106 на латиница (на английски) включващи класически трудове и в по-голямата си част съвременни изследвания от последните години. Използвани са и 3 литературни източника от интернет, които при проверка се оказаха достъпни.

Структурата, обемът и оформлението на дисертационния труд представен за публична защита за придобиване на образователната и научна степен „доктор“ отговарят на добрите изследователски практики в професионално направление 3.2. „Психология“. В увода на дисертационния труд е обоснована актуалността и значимостта на темата и е формулирана основната цел на дисертационното изследване. В първа глава е направен пълен и задълбочен анализ на класическата и актуална литература в областта на стреса, с акцент на професионалния стрес, специфичното му проявление бърнаут и стратегиите за справяне с тях, както и на спецификата на управление на трудово представяне в социалната сфера. Това е

позволило в първи параграф на втора глава коректно да бъде представен и обоснован концептуалния модел на емпиричното изследване (коректно онагледен графично) и да бъдат формулирани шест хипотези произтичащи от теоретичния обзор на изследвания проблем, които да бъдат верифицирани чрез изпълнението на четири основни изследователски задачи. Описани са в необходимата пълнота използваните изследователски методи, процедурата за събиране и обработка на емпирична информация и е направено коректно описание на изследваната съвкупност. Във втори параграф на втора глава компетентно и коректно са представени, анализирани и интерпретирани получените емпирични резултати в съответствие със заложените задачи за верифициране на издигнатите хипотези. Направените обобщения, изводи и заключение са обосновани в контекста на получените емпирични данни.

Нямам съществени критични бележки към дисертационния труд.

Резултатите от изследванията по темата на дисертацията са коректно представени пред критичния поглед на психологическа общност с четири публикации на международни и национални научни форуми в периода 2016- 2019 година, което е показател, по който може да се прецени, че научните приноси в дисертацията са личен принос на докторанта. Представените публикации покриват и надхвърлят минималните наукометрични изисквания за присъждане на ОНС доктор залегнали в ППЗРАС и Правилника за

условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ „Св. Климент Охридски“.

Считам, че дисертационният труд “Стрес и трудово изпълнение при служители в социалната сфера” съдържа научни и научно-приложни резултати за проявите на професионален стрес при социални работници и възможностите за управлението им, които могат да бъдат приети за оригинални научни и научно-приложни приноси, както докторантът претендира.

Представеният за защита дисертационен труд показва, че Сюзан Сейфетинова Мехмедова притежава отлична теоретична подготовка в областта на психологията, съчетана с много добра методологическа подготовка за планиране и провеждане на емпирични изследвания и анализиране на резултатите от тях.

Цялостната оценка на дисертационния труд показва, че той отговаря на изискванията на ЗРАСРБ, ПЗРАСРБ и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ „Св. Климент Охридски“, както и на добрите практики в професионално направление 3.2 „Психология“ за присъждане на образователната и научна степен “доктор”. Въз основа на положителните ми оценки за дисертационното изследване, представените публикации, демонстрираната отлична теоретична и методологическа подготовка на докторанта и безспорните научни и приложни приноси, предлагам на уважаемите членове на научното жури да гласуват Сюзан Сейфетинова Мехмедова представила дисертационния труд “Стрес

и трудово изпълнение при служители в социалната сфера” да придобие образователната и научна степен „доктор“ по професионално направление 3.2. „Психология“ в област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, докторска програма “Трудова, организационна и икономическа психология-Организационна психология”.

София, 04.10.2019 г.

проф. д.пс.н. Г. Карастоянов